

РОЛЬ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ У ФОРМУВАННІ ПЕРИНАТАЛЬНИХ УРАЖЕНЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Світлана СТУПНИЦЬКА

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Близько 47% випадків перинатальних уражень головного мозку мають гіпоксично-ішемічний генез і передбачають порушення функції головного мозку або структури мозку, що виникає в період вагітності й пологів і є однією з причин формування важких порушень психоневрологічного розвитку.

Суттєвим складником профілактики стійких неврологічних наслідків перинатальних уражень центральної нервової системи (ЦНС) є обізнаність майбутніх батьків та відповідних фахівців. Натомість необізнаність та несвоєчасне виявлення таких уражень призводить до їх виникнення і прогресування із зростанням дитини, а отже, й до різноманітних порушень здоров'я у дорослому віці. Однак і дотепер не існує єдиної системи їхньої профілактики, й тому дослідницька діяльність, присвячена різним аспектам етіопатогенезу перинатальних уражень ЦНС й превентивній політиці перебігу вагітності та пологів, є вельми актуальною.

Мета – виявлення основних патогенетичних зв'язків та закономірностей формування перинатальних уражень ЦНС.

Завдання: аналіз сучасних теорій походження перинатальних уражень ЦНС; розроблення анкети опитування батьків немовлят та дітей раннього віку з наслідками перинатальних уражень ЦНС, яка ґрунтується на сучасних принципах біоетики.

Методи: теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення, пояснення, класифікація), емпіричні (спостереження, опис) та соціологічні (опитування, розробка анкети).

Результати. Гіпоксично-ішемічна енцефалопатія є поліетіологічним патологічним станом, розвиток якого залежить як від аномалії пологової діяльності у матері, так і від нерациональної акушерської тактики ведення пологів. Серед перинатальних чинників ризику розвитку гіпоксично-ішемічного ушкодження ЦНС найбільше значення мають антенатальна, інтранатальна, постнатальна гіпоксія, цереброваскулярні розлади, порушення ауторегуляції мозкового кровоплину на тлі дефіциту кисню.

Обговорення і висновки. Розроблена анкета становить собою сукупність упорядкованих за формою та змістом питань, сформовану з урахуванням мети та завдань цього дослідження. Вона містить 64 питання, 30 з яких безпосередньо стосуються теми дослідження (анкета є універсальною та охоплює також й інші перспективні сфери дослідження). Слід зауважити, що анкета є анонімною, у ній зазначають вік, діагноз (зі слів батьків) та перша літера імені дитини, містить як закриті, так й відкриті питання, деякі питання передбачають готові варіанти відповідей.

Виявлення основних патогенетичних зв'язків та закономірностей формування перинатальних уражень ЦНС в результаті анкетування доповнять загальноприйняті підходи до їхньої етіології, мають стати запорукою запобігання важкій неврологічній інвалідності та знизять матеріальні витрати держави на соціальні потреби дітям з обмеженими можливостями.

Ключові слова: перинатальні ураження ЦНС, діти.

Список використаних джерел

1. Douglas-Escobar M. Hypoxic-ischemic encephalopathy: A review for the clinician / Douglas-Escobar M., Weiss M. D. // JAMA. – 2015. – Vol. 169. – P. 397–403.

2. Перинатальне ураження ЦНС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doctorbersenev.ua/ua/services/perinatalnoe-porazhenie-tsns-pp-tsns/> (дата звернення: 15.01.2022).

3. Шунько Є. Є. Роль TNF α , IL-1 β та IL-6 у гіпоксично-ішемічному ураженні центральної нервової системи новонароджених / Є. Є. Шунько, Т. В. Кончаковська // Педіатрія, акушерство та гінекологія. – 2002. – № 1. – С. 15–19.